КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра освітньої політики

Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти

«ОЦІНЮВАННЯ У 5-9 КЛАСАХ: ВІД НОРМАТИВНОЇ БАЗИ ДО ЩОДЕННИХ ІНСТРУМЕНТІВ УЧИТЕЛЯ, ПІДСИЛЕНИХ РЕСУРСАМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики

(Протокол №8 від 21.09.2026 р.)

Завідувачка кафедри Галина ЛОЇК

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(Протокол №6 від 1.10.2026р.)

Голова науково-методичної ради Павло ХОБЗЕЙ

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Розробники: кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри освітньої політики Барна М.М.; кандидатка політичних наук, доцентка кафедри освітньої політики Чушак Х.Я.

Напрям підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій).

Термін дії програми: 01.01.2027 - 01.01.2032

Рецензенти:
Шиян Олена, д.держ упр., професорка кафедри освітньої політики КЗ ЛОР ЛОІППО.
Павлик Ганна, директорка Ліцею "Надія" Львівської міської ради.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми:
Реформування середньої освіти України кардинально змінило філософію оцінювання. Водночас, це питання залишається одним із найчастіше обговорюваних у педагогічній спільноті. Напередодні 2026/27 навчального року набрали чинності низка важливих документи, які регулюють цю сферу (зокрема, Наказ МОН № 722 та Наказ МОН № 1427). У цих умовах перед учителями виникає гостра потреба постійно опановувати нові правила гри та перелаштовувати свої щоденні інструменти оцінювання відповідно до оновлених вимог.
Головний виклик для сучасного педагога – подолати розрив між вимогами нових нормативів та практикою їх імплементації. Скасування застарілих формальностей вивільняє час учителя, проте вимагає вміння конструювати якісні оцінювальні рубрики та прозорі критерії. Окрім цього, критичною є проблема паперової та цифрової бюрократії: вчителі потребують чіткого розуміння, як вести діловодство та як конфіденційно й безстресово комунікувати про поступ дитини з батьками.
Окремою вимогою часу є стрімке поширення технологій штучного інтелекту (ШІ) в освіті. Вчителі опинилися в реальності, де традиційні письмові завдання втрачають сенс, якщо вони не є стійкими до списування. Водночас штучний інтелект відкриває безпрецедентні можливості для самого педагога: від швидкої генерації диференційованих діагностичних робіт до допомоги в наданні якісного, конструктивного зворотного зв'язку.
Таким чином, актуальність пропонованого курсу полягає у комплексній практичній підтримці педагогів: він не лише роз'яснює нормативні нововведення, а й перетворює ШІ з «загрози» на корисного асистента. принципів академічної доброчесності.

Цільова група: педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти.

Обсяг(тривалість) : 30 годин / 1 кредит ЄКТС.

Особливості реалізації програми: немає.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очно-дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: формування та розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників ЗЗСО щодо процесу оцінювання з урахуванням діючих наказів та методично-рекомендаційних документів Міністерства освіти і науки України за допомогою етичного використання інструментів генеративного штучного інтелекту (зокрема Gemini Notebook).

Завдання підвищення кваліфікації:

- ознайомити слухачів із нормативними вимогами щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів;
- навчити слухачів розробляти оцінювальні рубрики та інструменти формувального й підсумкового оцінювання у відповідності до чинних вимог та рекомендацій;
- оснастити вчителів прийомами ефективного використання штучного інтелекту (промпт-інжинірингу) для швидкого створення діагностичних матеріалів, адаптації завдань та формування індивідуального зворотного зв'язку.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

А1. Мовно-комунікативна компетентність
А2. Предметно-методична компетентність
А3. Інформаційно-цифрова компетентність
Г1. Прогностична компетентність
Г3. Оцінювально-аналітична компетентність

Очікувані результати навчання:

- застосовує різні форми оцінювання та розвиває в учнів вміння само- й взаємооцінювання (Г3.3);
- залучає здобувачів освіти до спільного визначення цілей заняття (Г1.1.К1);
- обирає ефективні форми, методи й засоби навчання відповідно до цілей (А2.4.В1), зокрема відповідні методики та шкали оцінювання (Г3.1.У1);
- розробляє інструменти оцінювання, доброчесно використовуючи засоби штучного інтелекту (А3.3).

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об’єктивності, прозорості та відповідності очікуваним результатам навчання. Результати навчання оцінюються за системою “зараховано - не зараховано” після виконання передбачених Програмою авторських завдань та проходження тестування на платформі Moodle КЗ ЛОР ЛОІППО.
У випадку, якщо пропущено понад 50% навчального часу, передбаченого програмою підвищення кваліфікації, документ про підвищення кваліфікації не видається.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з двох модулів та п'яти взаємопов'язаних тем. Програмою передбачено виконання практичної (випускної) роботи: розробка оцінювальної роботи як синтезу всього матеріалу, пройденого під час навчання (на вибір слухачів: вхідної діагностувальної, підсумкової тематичної, підсумкової семестрової). Робота оцінюється за системою "зараховано - не зараховано".

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 10 питань. Учасники, які успішно пройшли навчання, виконали практичну роботу на "зараховано" та склали підсумковий тест, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 год, з них 4 год – лекційні заняття, 20 год – практичні заняття, 6 год – самостійна робота, включно з 2 год на контрольні заходи (тестування та рефлексію).

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	**Кількість годин**				
	Лекції	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Контрольні заходи**	**Усього**
МОДУЛЬ 1. Нові концептуальні засади оцінювання результатів навчання та нові загальні критерії					
Організаційно-мотиваційне заняття		2			2
Тема 1.1. Дилеми оцінювання в сучасній українській школі.		2			2
Тема 1.2. Нові загальні критерії та засади оцінювання результатів навчання у контексті чинних нормативно-правових документів.	2	2			4
Разом за модулем:	**2**	**6**	**0**	**0**	**8**
МОДУЛЬ 2. Формувальне та підсумкове оцінювання. Розробка інструментів					
Тема 2.1. Оцінювання в процесі навчання. Розробка інструментів оцінювання за допомогою штучного інтелекту.		4			4
Тема 2.2. Підсумкове оцінювання: оцінювання як доказ досягнення		2			2

результатів навчання.					
Тема 2.3. Інструментарій діагностичного й підсумкового оцінювання та коригування освітнього процесу за їхніми результатами.	2	2			4
Практична робота “Розробка вхідної діагностувальної або підсумкової тематичної чи підсумкової семестрової роботи (на вибір)”.			4		4
Круглий стіл “Оцінювання у 5-9 класах: від концепції до робочих інструментів учителя”.		6			6
Разом за модулем:	**2**	**14**	**4**	**0**	**20**
Підсумкові заходи				**2**	**2**
Усього:	**4**	**20**	**4**	**2**	**30**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Нові концептуальні засади оцінювання результатів навчання та нові загальні критерії.

Організаційно-мотиваційне заняття.
Реєстрація учасників. Ознайомлення з регламентом та правилами навчання на курсі. Структура та очікувані навчальні результати програми. Формулювання власного запиту й обговорення персональних очікувань від навчання. Актуалізація попереднього досвіду слухачів та виявлення конкретних навчальних потреб.

Тема 1.1. Дилеми оцінювання в сучасній українській школі.

Компетентнісний підхід як основа оцінювання: виявлення здатності учня застосовувати знання, способи мислення та цінності у практичній діяльності. Практичний аналіз нормативно-методичного поля оцінювання: узгодження вимог різних нормативних актів у щоденній практиці вчителя. Розбір професійних дилем та викликів: як поєднати варіативність рекомендацій із вимогами закладу освіти, особливостями предмету та потребами здобувачів освіти.

Тема 1.2. Нові загальні критерії та засади оцінювання результатів навчання у контексті чинних нормативно-правових документів.

Планування оцінювання як невід'ємна частина освітнього процесу згідно з Розділом ІІ Рекомендацій Наказу № 1427. Відображення оцінювання в навчальній програмі та календарно-тематичному плануванні (КТП).
Проведення на початку навчального року/семестру або вивчення теми вхідної діагностувальної роботи для виявлення освітніх втрат та прогалин. Чому результати діагностування є виключно орієнтиром для планування повторення та диференціації і не фіксуються в журналі?

Модуль 2. Формувальне та підсумкове оцінювання. Розробка інструментів.

Тема 2.1. Оцінювання в процесі навчання. Розробка інструментів оцінювання за допомогою штучного інтелекту.

Формувальне оцінювання як супровід освітнього процесу: виявлення освітніх потреб здобувача освіти, коригування навчання, підтримка мотивації. Вербальне оцінювання. Техніки формувального оцінювання. Техніки зворотного зв'язку.
Що таке штучний інтелект. Структура промпта (запиту). Тренуємося створювати правильні запити. Використання штучного інтелекту як помічника у створенні інструментів оцінювання та генерування зворотного зв'язку.

Тема 2.2. Підсумкове оцінювання: оцінювання як доказ досягнення результатів навчання.

Підсумкове оцінювання відповідно до чинних наказів та інструктивно-методичних матеріалів Міністерства освіти і науки України. Ключові положення Системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, затверджених наказом МОН № 722 від 04.05.2026 (зі змінами). Рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів, затверджені наказом МОН № 1427 від 14.08.2026.

Тема 2.3. Інструментарій діагностичного й підсумкового оцінювання та коригування освітнього процесу за їхніми результатами.

Роль вхідного та проміжного діагностування в освітньому процесі. Методологія укладання вхідних діагностувальних робіт для виявлення та компенсації прогалин у знаннях. Проєктування компетентнісно-орієнтованого оцінювального інструментарію (зокрема з використанням засобів ШІ). Специфіка підсумкових оцінювальних робіт відповідно до нових документів МОН. Ухвалення обґрунтованих педагогічних рішень за результатами

діагностики: гнучке планування, повторення та подолання навчальних розривів.

Круглий стіл "Оцінювання у 5-9 класах: від концепції до робочих інструментів учителя".

Презентація, обговорення та аналіз вхідних діагностувальних та підсумкових тематичних чи семестрових робіт, створених з елементами ШІ-підтримки. Колегіальне обговорення та надання конструктивного зворотного зв'язку за розробленою критеріальною рамкою. Обговорення типових труднощів, з якими стикаються вчителі під час переходу на компетентнісне оцінювання й використання ШІ, та випрацювання дієвих алгоритмів їх подолання. Рефлексія здобутків слухачів: поступ слухачів у трансформації власних підходів до оцінювання як супроводу навчання.

Підсумкові заходи: підсумкове тестування та зворотний зв'язок.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань.
Розробка вхідної діагностувальної або підсумкової тематичної чи семестрової роботи (для одного класу (на вибір, обирають між 5-9 класами) зі свого предмету).

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України про освіту (2017): https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
2. Закон України про повну загальну середню освіту (2020): https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text
3. Державний стандарт базової середньої освіти (2021): https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898 (затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898).
4. Наказ Міністерства освіти і науки України "Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатаів навчання учнів 5-9 класів закладів загальної середньої освіти" № 1427 від 14.08.2026: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultataiv-navchannia-uchniv-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity
5. Наказ Міністерства освіти і науки України "Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів" № 722 від 04.05.2026: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0922-26#Text
6. Постанова КМУ "Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо державних стандартів закладів загальної середньої

освіти” від 6 серпня 2026 р. № 1000: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1000-2026-%D0%BF#Text

Основна література:

1. Барна Марія. Наказ № 722 очима вчителя: що змінюється в щоденній роботі педагога з 1 вересня 2026 року? Практичний маршрут від підготовки уроку до підсумкового оцінювання: https://barna-consult.com/nakaz-722-ochyma-vchytelya-shho-zminyuyetsya-v-shhodennij-roboti-pedagoga-z-1-veresnya-2026-roku-praktychnyj-marshrut-vid-pidgotovky-uroku-do-pidsumkovogo-otsinyuvannya/
2. Барна Марія. Наказ МОН № 722: що змінюється в оцінюванні та де залишається свобода вчителя? Практичний орієнтир для педагогів перед 2026-2027 навчальним роком: https://barna-consult.com/nakaz-mon-722-shho-zminyuyetsya-v-otsinyuvanni-ta-de-zalyshayetsya-svoboda-vchytelya-praktychnyj-oriyentyr-dlya-pedagogiv-pered-2026-2027-navchalnym-rokom/
3. Барна Марія. Накази № 722 і № 1093: а як оцінювати у 2026/2027 навчальному році?: https://barna-consult.com/nakazy-722-i-1093-a-yak-otsinyuvaty-u-2026-2027-navchalnomu-rotsi/
4. Каталог компетентнісних робіт для НУШ: https://nus-tasks.net/
5. Методичні посібники “Як оцінювати в НУШ”: https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/otsinyuvannya/metodychnyi-posibnyk-iak-otsiniuvaty-v-nush
6. Ресурс «Інтерактивний поступ» на цифровій платформі «Освіта для життя»: https://educationforlife.mon.gov.ua/interaktyvnyi-postup/